

HESLÁŘ D – G

Odkazová hesla jsou vyznačena kurzívou.

D

- dadaismus 11
dálněvýchodní transakce 1919 12
daně 12
darwinismus 17
DAV 17
Davidova hvězda 18
decenální reces 18
Děčané 18
dědické právo 18
Dědictví sv. Cyrila a Metoděje 20
Dědictví svatováclavské 20
dědičná držba 20
dědičnost trůnu 20
defenestrace 21
defenzor 21
definitiva 21
deismus 22
dějepis (školní) 23
dějepisectví 53
dějepisné učebnice 53
dějiny 57
dějiny dějepisectví 58
dějiny diplomacie 58
dějiny každodennosti 59
dějiny mentalit 61
dějiny přírodních věd 62
dějiny rodiny 63
dějiny techniky 63
dějiny vědy 64
dekadence 64
děkan 66
děkanát 66
deklarace 66
Deklarace o konfederaci (1940) 66
deklaratoria Obnoveného zřízení zemského 67
dekret 67
dekret kutnohorský 67
dekrety prezidenta republiky 68
delegace 70
Dělnická akademie 71
dělnické hnutí v Českých zemích
a Československu do roku 1945 71
Dělnické listy 86
dělnické rady 86
dělnické spolky 87
Dělnické tělocvičné jednoty 88
dělnický tisk 89
Dělnický vzdělávací spolek (1867) 91
dělnictvo 92
demografický vývoj Českých zemí 98
demografie 111
demokracie 111
Demokratická strana 114
Demokratická unie (DEU) 115
demokratický centralismus 115
demokratizace 116
demonstrace 120
demonstrace studentů 17. listopadu 1939
v Praze 120
demonstrace studentů 17. listopadu 1989
v Praze 122
denár 123
dendrochronologie 123
Děpoltici 125
deportace 125
deputace 126
deputát 127
desátek 127
Desetiletí duchovní obnovy národa 128
desetipanský úřad 128
desideria z roku 1790 129
deskový statek 130
desky dvorské 130
desky zemské 131
detronizace Habsburků 1918 135
dětství 135
Deutschböhmen 150
Deutschdemokratische Freiheitspartei 151
Deutsche Arbeiterpartei 151
Deutsche Arbeits- und Wirtschafts-
gemeinschaft 151
Deutsche Fortschrittspartei 151
Deutsche Gewerbspartei 151
Deutsche christlich-soziale Volkspartei 151
Deutsche liberale Partei 151
Deutsche nationale Partei 151
Deutsche nationalsozialistische
Arbeiterpartei 151
Deutsche Partei 151
Deutsche sozialdemokratische
Arbeiterpartei 151
Deutsche Volkspartei .....
Deutscher Kulturverband 151
Deutscher Nationalverband 152

Deutscher Schulverein	152	<i>Dolní Rakousy</i>	200
Deutscher Turnverband	153	<i>Dolní Slezsko</i>	200
<i>Deutsch-mährische Partei</i>	153	dóm	201
<i>Deutschnationale Partei in Österreich</i>	153	<i>domáci odboj (1914–1918)</i>	201
Deutschpolitisches Arbeitsamt	153	<i>domáci odboj (1939–1945)</i>	201
<i>Deutschradikale Partei</i>	154	domažlický mír	201
Deutschsüdmähren	154	doména	201
devalvace	154	dominikál	201
Devětsil	156	dominikáni	202
devotio moderna	156	dominikánky	205
dezerce	157	dominium	205
<i>diakon</i>	157	dominium speciale a generale	206
<i>diakonát</i>	157	domkář	207
dialekt (nářečí)	157	domobrana	207
diaspora	158	Domovina	208
didaktika dějepisu	160	domovské právo	209
diecéze	163	donace	211
diecézní statuta	164	donátor	212
<i>dignitář</i>	165	Donínsko	212
diktatura	165	doprava v Českých zemích	213
diktatura proletariátu	168	Doudlebi	229
Dílo	168	drama	229
Dílo koncilové obnovy	168	drážďanská schůzka 1968	233
dimisorium	169	<i>drážďanský mír</i>	233
diplomacie	169	drobečková aféra	233
diplomatář	170	drobečková politika	234
diplomatika	170	Druhá internacionála	234
Directorium in publicis et cameralibus	175	druhá pražská defenestrace	235
direktorium	176	druhá pražská petice	237
disent	178	druhá republika	239
diskurs	179	druhá světová válka	242
dispens	179	<i>druhé nevolnictví</i>	251
disputace	180	druhý pařížský mír	251
divadelní slavnosti 1918	180	družina	251
<i>divadlo</i>	181	družstevní vlastnictví	252
Divadlo D-34	181	družstevnictví	252
Divadlo E. F. Buriana	182	družstvo	254
Divadlo na Vinohradech	182	dřevozpracující průmysl	255
Divadlo Spejbla a Hurvínka	184	<i>dualismus</i>	257
dívčí vzdělávání	185	dubnová národní přísaha 1918	258
dlouhá mince	188	dubnová ústava (1873)	258
doba hradištní	189	dubnová ústava (Pillersdorfova – 1848)	258
doba předbřeznová	189	důchodní	259
dobročinnost	195	duchovenstvo	259
dobrovolníci	196	<i>duchovní stav</i>	260
dočasná vláda pro Slovensko	198	dukát	260
dogma	198	<i>dukelská operace</i>	261
Dohoda	198	Dunajský pakt 1935	261
dohoda o výměně maďarského obyvatelstva (1946)	199	dušník	261
dohoda v Orlové 1918	200	důvěrník (Treuhänder)	261
<i>dohodové mocnosti</i>	200	Dva tisíce slov	261
<i>dolní konzistoř</i>	200	„Dvaapůltá“ (Vídeňská) internacionála	262
<i>Dolní Lužice</i>	200	dveřník	262
		dvojhonná soustava	262

Dvojspolek	262
dvorní dodavatel	263
dvorská etiketa	263
dvorská komora	264
dvorská rada	266
dvorská rytířská kultura	266
<i>dvorská služba</i>	269
dvorská účtárna	269
dvorská válečná rada	269

E

edice pramenů	282
edikt Boleslava II.	284
eisenašský diplom	284
eisenašský program	285
ekologie	285
ekonomická teorie a ekonomické myšlení	287
ekonomický nacionalismus	291
ekonomie	292
ekumenismus	292
elektrifikace	293
elogium	294
emancipace	294
emfyteuze	296
emigrace	296
emmersdorfská ujednání	302
empír	303
encyklika (papežská)	303
energetický průmysl	304
epidemie	305
epigrafika	312
episkopát	312
epitaf	313
epocha	314

F

faktor	329
<i>faktorský systém</i>	329
fakulta	329
<i>Falc</i>	329
falc	329
falcká válka	329
falckrabí	330
falzum	330
<i>fara</i>	330
<i>farář</i>	330
<i>farní správa</i>	330
<i>farní škola</i>	330
<i>farník</i>	330

<i>dvorské desky</i>	270
dvorské úřady	270
dvorský ceremoniál	272
dvorský policejní a cenzurní úřad	272
dvorský řád (1527)	273
dvorský soud	274
dvorský sudí	275
Dvouletý plán hospodářské obnovy	275
dvůr	275

epos	314
erb	315
erbovní pověst	316
erbovní strýcovství	316
erbovník	317
erekční knihy	318
<i>eremita</i>	318
eschatologie	318
etnický federalismus	318
<i>etnogeneze Slovanů</i>	319
eucharistie	319
euroasijské hnutí	319
evangeliář	320
evangelistář	320
Evropská unie	320
exempce	325
exil	325
exilový tisk (1939–1945)	325
exkomunikace	327
exorcismus	327
expektance	327
exteritorialita	327
<i>exulant</i>	328

farnost	331
fašismus	333
<i>federace</i>	335
Federace českých anarchokomunistů	335
federalismus	337
Federální shromáždění	338
fémové vraždy	339
feuda extra curtem	339
feudalismus	339
feudální rozdrobenost	340
<i>feudum</i>	341
fideikomis	341
filozofie českých dějin	341

finanční kapitál	348
fiskalismus	349
<i>fiskální úřad</i>	349
fiskus	349
<i>fišmistr</i>	349
flagelace	349
florén	350
<i>fojt</i>	350
fojtství	350
folklór	351
formulář	351
formulářová sbírka	351
francouzská vojenská mise v ČSR	352

frankfurtský sněm	352
franská říše	352
františkáni	353
<i>Freialldeutsche Partei</i>	355
Freikorps	355
Friedjungův proces	356
<i>frýdlantské knížectví</i>	356
frýdlantské vévodství	356
fundamentální články	358
fundátor	359
Furlansko	359
fyzikratismus	359

G

Gajdova aféra	361
Gastýnská smlouva	361
gender studies	361
genealogie	362
generace Národního divadla	369
<i>generál řádu</i>	370
<i>generální berně</i>	370
generální cechovní artikule	370
generální cechovní patent (1731)	370
generální pardon	371
generální řeholní studia	371
generální semináře	371
generální sněm	373
generální štáb (1918–1992)	374
generální vikář	375
genocida	375
gentský systém	377
geometrie	378
Germáni	380
germanizace	381
gestapo	383

ghetto	385
glejt	386
glosa	386
godesberské požadavky	387
Gollova škola	387
gothajský program	388
gotika	389
<i>Gottwaldovský kraj</i>	393
Graciánův dekret	393
graduál	394
grangie	394
gregoriánský chorál	394
gregoriánský kalendář	394
Grollova aféra	395
groš	395
grošová měna	395
gruntovní kniha	396
gubernium	397
guvernér Podkarpatské Rusi	398
gymnázium	399